

§ 266

Dnr KS 2024/01200-1.2.2

Beslut - Finansiering av räddningstjänstens investering i ny brandstation vid Majaskeka, Köpings kommun

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsbudget om 150 mnr godkänns för Räddningstjänsten Mälardalens investering i Majaskeka, Köpings kommun.
2. Under förutsättning att alla medlemskommuner i kommunalförbundet Räddningstjänsten Mälardalen godkänner investeringen i Majaskeka, Köpings kommun om 150 mkr, beviljas en låneram om 150 mkr för Räddningstjänsten i Mälardalen. Utlåningen sker till självkostnadspris.

Ärendebeskrivning

En inriktning har tagits fram av Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) i dialog med ägarkommunerna och direktionen för att beskriva förbundets utmaningar, behov av investeringar samt en ekonomisk prognos i förhållande till kommunernas befolknings- och riskutveckling de kommande 10 åren. Inriktning RTMD 10 år framåt beslutades av direktionen den 8 december 2021 och genomförande pågår.

En del av åtgärderna i inriktning är pågående byggnation av nytt övningsfält, brandstation samt utbildnings- och driftlokaler vid trafikplats Eriksberg i Hallstahammars kommun. Projektet bedöms vara klart under våren 2025. Nästa stora projekt är att utreda och analysera en ny brandstationsplacering i KAK-området som innefattar Köpings, Arboga och Kungsörs kommuner. Ambitionen är att en ny placering av en brandstation med bemanning av 1+4 heltid samt 1+4 deltid ska upprätthålla beredskap för tre kommuner med en Första Insats Person placerad i Kungsör, Arboga och Kolsva. Platsen som efter analys är mest intressant är Majaskeka som ligger söder om Köpings tätort i Köpings kommun. Regionen har sin ambulansstation placerad i Majaskeka och dialog pågår om det finns samverkansfördelar med en brandstationsplacering i anslutning till ambulansstationen.

Projektet löser förbundets problem med kraftigt nedslitna brandstationer, bemanning samt den framtida räddningstjänstberedskapen för hela KAK-området. En dialog med MSB pågår för att utvärdera om förslaget uppfyller kraven enligt lagstiftningen. En fördjupad analys genomförs som främst ska beskriva konsekvenserna för Kungsör och Arboga men också om ambitionen är tillräcklig utifrån jämförbara tätorter och risker. Om det visar sig att ambitionen måste höjas så är ändå platsen Majaskeka den mest lämpliga eftersom Köpings brandstation måste ersättas med en ny. Kostnaden för brandstationsprojektet uppskattas till 150 miljoner kronor, och stationen förväntas vara i drift senast 2027, förutsatt att finansieringsbeslutet fattas senast hösten 2024.

Enligt RTMD:s förbundsordning får förbundet uppta lån för sin verksamhet i enlighet med vad som föreskrivs i av förbundet antagen finanspolicy. RTMD har ingen egen finanspolicy utan är underställd Västerås stads finanspolicy. RTMD

avser att hemställa om låneram på 150 mnkr för att finansiera projekt Majaskeka. Utlåning ska ske till självkostnadspris via Västerås stads internbank.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsbudget om 150 mnkr godkänns för Räddningstjänsten Mälardalens investering i Majaskeka.
2. Under förutsättning att alla medlemskommuner i kommunalförbundet Räddningstjänsten Mälardalen godkänner investeringen i Majaskeka om 150 mkr, beviljas en låneram om 150 mkr för Räddningstjänsten Mälardalen. Utlåningen sker till självkostnadspris.

Yrkanden

Vicki Skure-Eriksson (C), Anna Maria Romlid (V), Samuel Stengård (KD) och Jonas Cronert (S) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut, stadsledningskontorets förslag, och att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Kommunstyrelsen
Johan Olsson
Epost: johan.olsson@vasteras.se

Kopia till
Räddningstjänsten Mälardalen

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Finansiering av räddningstjänstens investering i ny brandstation vid Majaskeka, Köpings kommun

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsbudget om 150 mnkr godkänns för Räddningstjänsten Mälardalens investering i Majaskeka, Köpings kommun.
2. Under förutsättning att alla medlemskommuner i kommunalförbundet Räddningstjänsten Mälardalen godkänner investeringen i Majaskeka, Köpings kommun om 150 mkr, beviljas en låneram om 150 mkr för Räddningstjänsten i Mälardalen. Utlåningen sker till självkostnadspris.

Ärendebeskrivning

En inriktning har tagits fram av Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) i dialog med ägarkommunerna och direktionen för att beskriva förbundets utmaningar, behov av investeringar samt en ekonomisk prognos i förhållande till kommunernas befolknings- och riskutveckling de kommande 10 åren. Inriktning RTMD 10 år framåt beslutades av direktionen den 8 december 2021 och genomförande pågår.

En del av åtgärderna i inriktning är pågående byggnation av nytt övningsfält, brandstation samt utbildnings- och driftlokaler vid trafikplats Eriksberg i Hallstahammars kommun. Projektet bedöms vara klart under våren 2025. Nästa stora projekt är att utreda och analysera en ny brandstationsplacering i KAK-området som innefattar Köpings, Arboga och Kungsörs kommuner. Ambitionen är att en ny placering av en brandstation med bemanning av 1+4 heltid samt 1+4 deltid ska upprätthålla beredskap för tre kommuner med en Första Insats Person placerad i Kungsör, Arboga och Kolsva. Platsen som efter analys är mest intressant är Majaskeka som ligger söder om Köpings tätort i Köpings kommun. Regionen har sin ambulansstation placerad i Majaskeka och dialog pågår om det finns samverkansfördelar med en brandstationsplacering i anslutning till ambulansstationen.

Projektet löser förbundets problem med kraftigt nedslitna brandstationer, bemanning samt den framtida räddningstjänstberedskapen för hela KAK-området. En dialog med MSB pågår för att utvärdera om förslaget uppfyller kraven enligt lagstiftningen. En fördjupad analys genomförs som främst ska beskriva konsekvenserna för Kungsör och Arboga men också om ambitionen är tillräcklig utifrån jämförbara tätorter och risker. Om det visar sig att ambitionen måste höjas så är ändå platsen Majaskeka den mest lämpliga eftersom Köpings brandstation

måste ersättas med en ny. Kostnaden för brandstationsprojektet uppskattas till 150 miljoner kronor, och stationen förväntas vara i drift senast 2027, förutsatt att finansieringsbeslutet fattas senast hösten 2024.

Enligt RTMD:s förbundsordning får förbundet uppta lån för sin verksamhet i enlighet med vad som föreskrivs i av förbundet antagen finanspolicy. RTMD har ingen egen finanspolicy utan är underställd Västerås stads finanspolicy. RTMD avser att hemställa om låneram på 150 mnkr för att finansiera projekt Majaskeka. Utlåning ska ske till självkostnadspris via Västerås stads internbank.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut: Förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsbudget om 150 mnkr godkänns för Räddningstjänsten Mälardalens investering i Majaskeka.
2. Under förutsättning att alla medlemskommuner i kommunalförbundet Räddningstjänsten Mälardalen godkänner investeringen i Majaskeka om 150 mkr, beviljas en låneram om 150 mkr för Räddningstjänsten Mälardalen. Utlåningen sker till självkostnadspris.

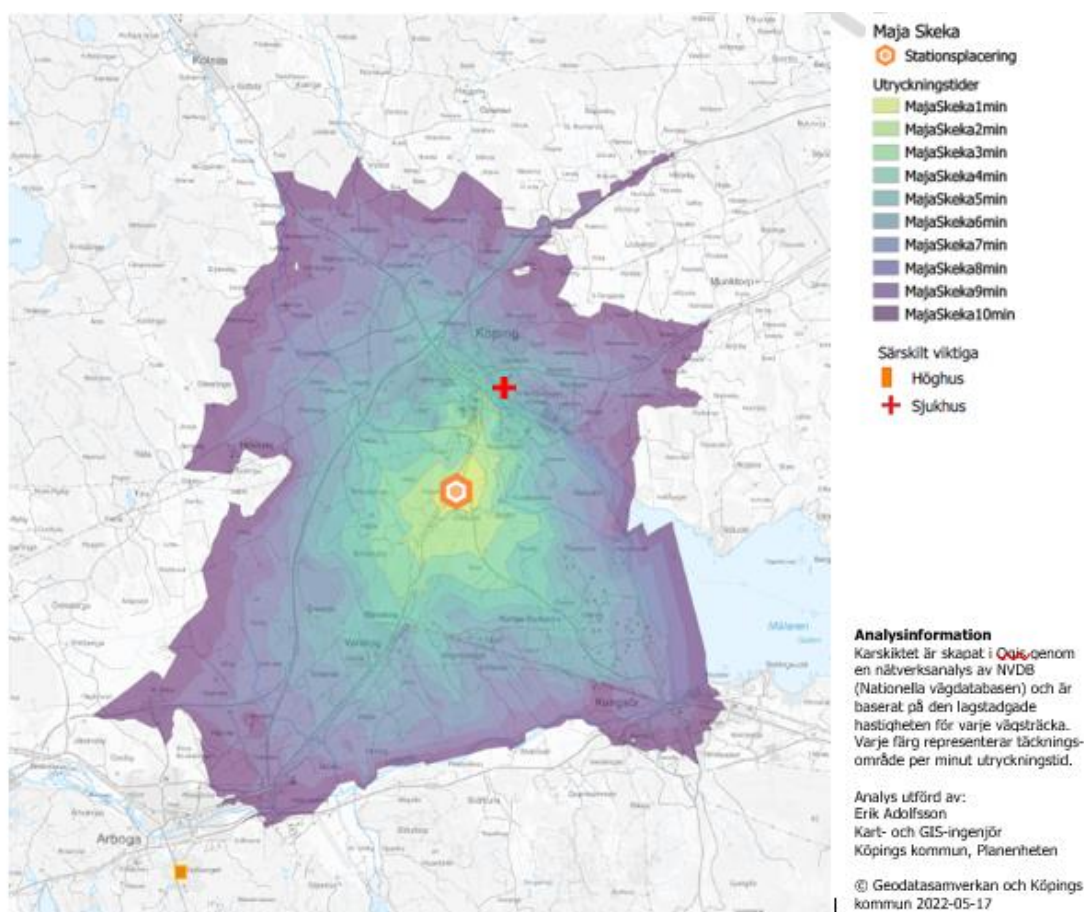
Beslutsmotivering

Samhället utvecklas och räddningstjänsten behöver anpassa sig för att möta utmaningar och hotbild som detta innebär. Ett grundläggande sätt att bemöta utmaningarna är att säkerställa räddningstjänstens kapacitet genom bra lokaler och en långsiktig personal- och kompetensförsörjning.

I samband med bildandet av RTMD genomfördes en omvärlds- och behovsanalys för att beskriva räddningstjänstens behov av utveckling, nyinvestering men att också hantera brister i andra delar av verksamheten. En inriktning för de närmaste 10 åren har således tagits fram av RTMD i dialog med ägarkommunerna och direktionen för att beskriva förbundets utmaningar, behov av investeringar samt en ekonomisk prognos i förhållande till kommunernas befolknings- och riskutveckling. Inriktningen beslutades av direktionen den 8 december 2021. En del av denna inriktning utöver ett nytt övningsfält för hela RTMDs behov är en brandstation placerad centralt i KAK-område. När brandstationen är i drift kan förbundet stänga brandstationerna i Köping, Arboga och Kungsör. Kolsvas brandstation har beslutats och kommer att stängas i november 2024. Nuvarande status i Majaskeka projektet är att upphandlingen av projektledare har påbörjats och markköp ska genomföras. Projektet bedöms vara i operativ drift från hösten år 2027.

Ny brandstationsplacering

Insatstidskartan för ny placering av brandstationerna har tagits fram av Köping kommun och beskriver hur långt stationen når per minuts körtid med olika färger. Analysen har gjorts utifrån vägar från Trafikverkets Nationella Vägdatas (NVDB) och de hastigheter som finns i väglänkarna.

Stationen Majaskeka ska bemannas dygnet runt med en beredskapsstyrka på 1+4 med anspänningstid 1,5 minuter samt en deltidstyrka 1+4 med anspänningstid 10 minuter.

Tabell insatstider för föreslagen placering

Platser som nås från Majaskeka	Insatstid (körtid + anspänningstid)	Kommentar
Höghus Arboga	12,5	
Kolsva C	14	Kravet är 20 min insatstid i kommundelen
Kungsör	10,5	
Köpings sjukhus	6	

Ovanstående tabell beskriver insatstider från Majaskeka för utvalda objekt och platser. Körtiden är skyltad hastighet multiplicerat med 0,8 eftersom utryckningsfordon i de flesta fall bedöms köra snabbare än skyltad hastighet. Anspänningstiden innebär att larmad brandstation ska vara på väg inom 1,5 minuter.

Brandstation i Majaskeka planeras att bemannas av en beredskapsstyrka dygnet runt med 1,5 minuters anspänningstid. Det planeras också en styrka bemannad med deltidbrandmän med anspänningstid 10 minuter för att upprätthålla beredskap i KAK-området om heltidsstyrkan är upptagen med en längre insats. Rekryteringsområdet för personal till deltidstyrkan kan då vara från alla tre kommunerna vilket kommer att underlätta och säkra personalförsörjningen över

tid. Utöver Majaskeka så kommer det i varje kommun placeras en Första Insats Person, FIP i beredskap med egen bil som kommer att hantera enklare insatser om riskerna medger det.

Övergripande konsekvensbeskrivning av projekt Majaskeka

- Majaskeka kommer bli en central placerad brandstation för hela KAK-området vilket kommer innebära en kostnadseffektiv lösning som också innebär att personal- och kompetensförsörjningen för deltidbrandmän i området underlättas. En stabil beredskap kan upprätthållas eftersom det alltid dygnet runt kommer att finnas heltidspersonal på plats som kan rycka ut inom 1,5 minuter.
- Kravet på höjdutrymning inom rimlig tid kan säkerställas till alla tre kommunerna eftersom ett höjdfordon kommer att vara centralt placerat och bemannat av heltidspersonal.
- Problemen med fastigheterna i Köping, Kungsör och Arboga får en varaktig lösning med ny brandstation centralt placerad i mitten av de tre kommuner.
- Tiden till att en brandstyrka är framme på olycksplatsen kan öka i de olika kommunerna men fördelarna överväger.
- FIP i Kolsva, Arboga och Kungsör innebär att en första person anländer snabbt till olycksplatsen för att bedöma vilket resursbehov som finns och i vissa fall påbörja skadebegränsande åtgärder om riskerna medger det. Bedömningen är att många av larmen kan hanteras av en FIP själv utan förstärkning.
- Järnvägsövergången och bron vid infarten till Kungsör bör beaktas i den fortsatta planeringen.
- Den nya brandstationen erbjuder brandpersonal hel- och deltid en bättre och tryggare arbetsmiljö. Efter insats är larmkläderna och utrustningen ofta smutsig och kontaminerad. De nya lokalerna möjliggör för personalen att byta om och återställa utrustning och kläder på ett mycket renare och tryggare sätt genom att en sluss byggs in med separation mellan en smutsig och ren del.
- Den nya brandstationen ska byggas ur ett likabehandlingsperspektiv och erbjuder all personal samma möjlighet och standard till lokalytor så som omklädning och tvätt-utrymmen.
- Hållbara lokaler och en utökad andel av förnybar energi till exempel med solceller på takytorna.
- Årligen sker cirka 450 larm i KAK-kommunerna vilket idag fördelas på fyra brandstationer. Detta innebär att personalen blir något mer belastad när larmen ska hanteras av en centralt placerad brandstation men många av larmen kommer att kunna hanteras av berörd FIP.

Juridisk bedömning

Förslaget till beslut har bedömts i förhållande till gällande förbundsordning och finanspolicy.

Ekonomisk bedömning

Investeringskostnaden för projekt Majaskeka kalkyleras till 150 mnkr och finansieras genom lån via Västerås stads internbank. Förutsättning för investeringen är att effektivisera genom nedläggning av nuvarande stationer i KAK-området.

Den nya brandstationen medför ökade kostnader i form av drift, räntor och avskrivningar, samt minskade fastighetshetskostnader genom nedläggning av befintliga brandstationer. Resultateffekt för RTMD beräknas med nuvarande ränteläge bli 6,3 mnkr per år från 2028 vilket till 90% finansieras med investeringsbidrag från medlemskommunerna. Övriga 10% finansieras genom effektiviseringar inom RTMD. Västerås stads andel av investeringsbidraget beräknas till 4,3 mnkr per år. Beslut om medlemskommunernas bidrag tas årligen i respektive fullmäktige. Se nedan matris för beräkning.

Medlems-kommun	Fördelning %	Driftkostnader -600	Avskrivningar -5 000	Räntekostnader -3 043	Fastighetskostnader KAK 1 650	Totalkostnad	Ramökning	
							90% av totalkostnad	
Surahammar	4,19%	-25	-210	-128	69	-293	-264	
Kungsör	3,67%	-22	-184	-112	61	-257	-231	
Hallstahammar	7,10%	-43	-355	-216	117	-496	-447	
Västerås	68,16%	-409	-3408	-2074	1125	-4766	-4289	
Köping	10,99%	-66	-549	-334	181	-768	-692	
Arboga	5,90%	-35	-295	-179	97	-412	-371	
Summa	100,0%	-600	-5 000	-3 043	1 650	-6 993	-6 293	

Enligt förbundsordningen får förbundet uppta lån för sin verksamhet i enlighet med vad som föreskrivs i av förbundet antagen finanspolicy. RTMD har ingen egen finanspolicy utan är underställd Västerås stads finanspolicy.

RTMD avser att hemställa om låneram på upp till 150 mnkr från Västerås stads internbank för att finansiera projekt Majaskeka. Utlåningen sker till självkostnadspris.

Enligt förbundsordningen paragraf 9 har förbundsmedlemmar vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i proportion till befolkningsmängden i respektive kommun per den 1 november två år före budgetåret. Alla medlemskommuner har således ett ekonomiskt ansvar för förbundets åtaganden som följer av organisationsformen enligt både förbundsordningen och kommunallagen.

Hållbarhets- och näringslivsbedömning

Perspektivet ej relevant med anledning av ärendets karaktär och innehåll.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Magnus Lindberg
Ekonomidirektör